

Vejledning til dyrlægekontrol ved alridstævner 2022

Vejledningen er tænkt som et hjælpemiddel til arrangører og dyrlæge for at udføre en så korrekt og ensartet dyrlægekontrol som muligt. Vejledningen er delt op i en del til både arrangører og dyrlæge samt en del udelukkende som information til dyrlægen. Vejledningen kan med fordel sendes til dyrlægen i god tid inden alrids arrangementet.

Arrangører og dyrlæge:

Nødvendige hjælpemidler: Printede dyrlægekort, stetoskop, stopur, engangshandsker, en opmålt 30 meter mønstringsbane. En hjælper der er skriver for dyrlægen (hvis denne ønsker det) og 2-3 hjælpere i indledende pulskontrol afhængig af mængden af starter.

Generelt:

Formålet med dyrlægekontrol er at undersøge, om hesten har været i tilstrækkelig kondition til den givne distance og ikke er skadet.

Kontrollens resultat, samt konsekvensen for ekipagens tilladelse til at fortsætte ridtet, er suverænt dyrlægens vurdering.

Hesten skal have målt puls 10 minutter efter ankomst til mål, dyrlægekontrollen udføres hurtigst muligt derefter.

Pulsmålinger kan foretages af dyrlægen eller hjælpere, der er instrueret heri. Som arrangør anbefales, at man i god tid sætter sig ind i manualer for evt. elektronisk pulstagnings udstyr.

Når sidste etape er gennemført, måles hestens puls 10 minutter efter, den har passeret mållinjen. Er pulsen over 72 slag/min, foretages målinger hvert 5. minut (max 3 målinger i alt inkl. den første), indtil frekvensen er nede på 72. (Hvis hesten ikke når under 72 på de 20 minutter, diskvalificeres hesten.)

Rytteren modtager ved ankomst til målstregen en seddel med ekipagens ankomsttidspunkt. Det er rytterens ansvar at være klar hos pulsmåleren 10 min efter det skrevne tidspunkt på sedlen. Hvis rytteren ikke møder til tiden, noteres dette, idet det medfører 100 strafpoint. Det samme gælder, hvis tiden ikke overholdes til 2. eller 3. måling.

Alle afvigelser noteres på hestens dyrlægekort

Puls:

10 min efter målgang registreres pulsen første gang.

Der kan anvendes stetoskop og/eller elektronisk puls-registrerings udstyr til første registrering af pulsen. Er pulsen 72 eller derover med elektronisk puls-registrerings udstyr, anbefales det, at der enten med det samme tages én ekstra måling med udstyret (puls værdi er da et gennemsnit af de to målinger), eller skiftes til stetoskop og pulsen måles efter nedenstående metode. Denne eventuelle sikkerhedsmåling tæller ikke som en ekstra måling.

Måling med stetoskop:

Når første pulsslæg høres startes stopuret, og det første pulsslæg tælles som 0. Der tælles i mindst 15 sekunder. Ved 18 eller færre pulsslæg på 15 sekunder, ganges det talte antal pulsslæg med 4 = pulsværdi. Ved mere end 18 slag på 15 sekunder tælles der i 30 sekunder. Ved 36 eller færre slag på 30 sekunder, ganges det talte antal pulsslæg med 2 = pulsværdi. Ved mere end 36 slag på 30 sekunder tælles i 60 sekunder, det talte antal pulsslæg = pulsværdi

Når hesten er godkendt i første puls registrering fortsætter den til dyrlægekontrol.

Dyrlæge

Dyrlægekontrollen forventes at tage ca 3-4 min pr hest.

Når hesten ankommer til dyrlægen startes med at måle hjertefrekvensen, stetoskop skal anvendes. Den målte hjertefrekvens er H0 i nedenstående beskrevne Ridgway test.

Ridgway test (hjerteregenerations test) udføres som følger:

Hestens puls måles = H0, hesten skal nu mønstres i trav/tølt 30 m frem og tilbage. Stopuret startes når hesten starter med at trave. Et minut senere tages pulsen igen = H1. H1 skal være lig med eller mindre end H0, pulsstigning på over 8 pulsslæg medfører reeksamination.

Hvis pulsen ikke når ned på udgangspunktet, kan det være udtryk for, at hesten er ved at udvikle skader, som endnu ikke er synlige. Smerte eller begyndende muskelskader påvirker pulsens evne til at falde til ro. Mange skader kan ad denne vej opdages, før de vil kunne iagttages direkte.

De forskellige organsystemer scores fra A (normal) til B (kræver reeksamination) til C (diskvalifikation) ved metaboliske parametre kræves to gange B før reeksamination.

Der kan selvfølgelig kigges på flere ting samtidig, mens hesten traver til Ridgway testen, vurderes bevægelse, når man kigger slimhinder – tjekkes for mundhulesår samtidig etc

Respiration:

OBS Islandske heste puster for at komme af med varmen.

A: Normal respirations frekvens, thoracoabdominal respiration.

B: Respiration synkron med puls eller lettere forøget og eller lettere besværet/abdominal vejrtrækning.

C: Betydelig forøget respirations frekvens, besværet abdominal vejrtrækning og betydelig udspilede næsebor.

Dehydrering:

Hudfoldtest: Træk en hudfold op ud for skulderleddet og hold den i 3-5 sekunder. Tiden det tager for hudfolden at rette sig ud registreres.

A: Mindre end 1 sekund.

B: 2-3 sekunder.

C: Over 3 sekunder.

Slimhinder:

Øjet og mundens slimhinder.

A: Normal farve og fugtighed.

B: Let ændring af farve og/eller fugtighed.

C: Betydelig ændring i farve og/eller fugtighed.

Kapillærfyldning:

Der klemmes på tandkødet i 3-5 sekunder. Tiden det tager for tandkødet at få normal farve registreres.

A: Mindre end 1 sekund

B: 2-3 sekunder

C: Over 3 sekunder

Tarmlyde (peristaltik):

Der lyttes som udgangspunkt i venstre flanke

A: Normale tydelige tarmlyde.

B: Nedsatte tarmlyde.

C: Total fravær af tarmlyde, ved auskultation af begge flanker - højt og lavt - i mindst 2 minutter.

Ømhed:

Inspektion og palpation af sadel/gjordleje, kryds, lårmuskler, ben og hove.

A: Ingen ømhed.

B: Kun mindre trykømhed, hårløse partier og lignende.

C: Ømhed der medfører betydelig risiko for smerte.

Score B her giver ikke nødvendigvis anledning til reeksamination.

Sår/hævelser:

Inspektion og evt palpation af hele hesten, specielt mundvige, sadel-/gjordleje, ben og hove.

OBS Islandske heste får især trykninger i indersiden af mundvigen, denne skal krænges ud og evt trykninger/sår scores efter FEIF Vet Form 2

A: Ingen sår og hævelser.

B: Mindre overfladiske ikke blødende, let ømme sår og hævelser.

C: Blod, ømme og smertefulde sår og/eller hævelser og andre sår, som kan have betydning for hesten.

Score B her giver ikke nødvendigvis anledning til reeksamination.

Bevægelse:

Hesten skal mønstres frem og tilbage på en 30 m lang, afmærket, plan og egnet (hvis muligt fast underlag) mønstringsbane i helst trav, alternativt tølt/pas.

A: Normalt bevægelsesmønster.

B: Ikke er halt, men unormalt bevægelsesmønster.

C: Halt.

Oplagthed:

A: Normal.

B: Træt.

C: Meget træt.

Reeksamination:

Minimum 40 minutter efter første undersøgelse udføres eksaminationen. Dyrlægen noterer på hvilket tidspunkt rytteren skal stille med hesten. Hvis de abnormale parametre der udløste reeksaminationen ikke er normaliseret diskvalificeres hesten

Eventuel tvivl bør altid komme hesten til gode, så den udelukkes for videre ridt.

Reglementet er godkendt af sportskomiteen marts 2022